

Un an . . . 20 lei

6 luni . . . 10 lei

BANI

Un rând pag. III, 50 b.

IV, 40

BANI

OPINIJA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1987—Marți 17 Septem. 1913

Situație delicată

Ceea ce — după cum spuneam — a izbit și a surprins dureros în manifestările recente ale socialdemocrației, inspirată de șeful ei real, d-rul Rakovsky, a fost tonul excesiv de părtinitor pentru Bulgaria. Avem impresia că s'au colorat atât de negru întimplările din țara noastră numai pentru a se da nuanțe mai deschise, mai favorabile stării de lucruri și apucăturilor bulgărești. Cu drept cuvânt un distins publicist ca d. Iuliu Dragomirescu, sintetizând „opera” sindicalistă drept o încercare de a refăce o Bulgarie declarată, scrie în „Acțiunea”:

„...sunt departe de a înțelege pentru ce amicul meu d. dr. Rakovsky, ignorând toate celelalte condiții ale situației generale balcanice, trece peste bestialitatea armatei bulgărești, tolerând mizerabila cotopire teritorială pe care Bulgaria a făptuit-o în detrimentul Turciei, nu vede, nu aude și nu simte, de cît aneierea făptuită de România. Și e cu atât mai neînțeleasă și mai suspectă această izbucnire, cu cît ea nu poate fi justificată nici din punctul de vedere anti-militarist al partidului social-democrat, întru cît conduita armatei române față de adversarul său n'a avut nimic reprobabil în sine.”

Nimeni nu va face d-lui dr. Rakovsky injuria de a crede că a dus acea memorabilă și eroică luptă pentru dobândirea, sau redobândirea cetățeniei române numai de dragul moșiei de la Gherengic — de care vorbește d. Dragomirescu — ori numai în... cînda d-lui I. Brătianu, care se încapăținase în chip straniu să trimită pe d-r Rakovsky peste hotare. Ci logic este ca să se atribuie acelei lupte un simț de dragoste și de ideal, acea dragoste a pămîntului, care face și pe luptătorul cu idealuri internaționale să prefere un anume colț de pămînt față de ori care altul din univers. Numai aceasta explică energia campaniei de reînălțare și aceasta a făcut și pe acei numeroși intelectuali români să se adune, ca în jurul unui martir, și să deie concursul lor izgonitului. Un delir de sentimentalism cuprinsese, la un moment dat, acele pătri intersecționale, cari — deși „burgheze” — au asigurat reînălțarea doctorului în țară, reparînd o nedreptate făcută unui om, indiferent de credința lui politică.

Dar odată victoria realizată, ne intristăm că o soartă îngrată și nedreaptă o-sîndește pe acest luptător să trăiască într-o țară infernală, cînd nimic nu i-ar fi stat împotrivă să viețuiască în cealaltă țară, — Bulgaria, iremediabilă noastră rivală și adversară, pe care, necontenit, e ispitit să ne-o deie ca exemplu, fără să-i impună rezerva firească — și obligatorie oarecum — în situația delicată în care se găsește. Căci d. dr. Rakovsky, șeful partidului politic social-democrat român este bulgar; nici d-sa n'o tăgăduiește, chiar dacă e bulgar cu cetățenie română. Și nu-l îndatorează oare această condițiune soi-generis la o rezervă, atunci cînd suntem încă sub impresiunea conflictului viu între Bulgaria și România?

Un ziar care trece drept al d-lui Marghiloman — fostul ministru de interne care — în cînda aștor, se zice — a grăbit re-înălțarea în țară a doctorului, scria acum cîteva zile, ocupîndu-se pe larg de agitația în jurul „Manifestului” și celorlalte:

„Am crezut că amintind d-lui dr. Rakovsky situațiunea sa și datorită de recunoștință pe care ar trebui să și-o recunoască față de aceia cari i-au permis să mai trăiască în România, vom reuși să desțelegăm la acest om oare cari sentimente superioare și astfel să-l determinăm a înceta o campanie prea odioasă pentru un bulgar care a ființat să rămîie cetățean român.

Ne închipuim că un doctor în medicină, că un om cult cu alte cuvinte, are cel puțin într'atîta dezvoltat sentimentul demnității că refuză să joace rolul trist de agent provocator, de instigator și de spion străin într-o țară pe care a adoptat-o ca a doua sa patrie.”

„Datorită de recunoștință după concepțiunea sa politică — nu va fi avînd, dar ceea ce numesc o delicată rezervă, socotim că se impunea.

Și oare în afară de conflictul romîno-bulgar nu era în deajuns de întins și de variat terenul de activitate pentru șeful celui mai fericit partid politic român? Cel mai fericit, într'adevăr! Mai fericit chiar decît partidul naționalist, destul de risipitor în făgădueli... Care alt partid

mai este în măsură, ca acel social-democrat, să se adreseze cu ademenitoare promisiuni tuturor locuitorilor acestei țări fărăosebire de clasă, de rasă și de sex? Odiuioară d. Dobrogeanu-Gherea spunea că s'ar mulțumi să vadă realizată aplicarea legii în această țară. Dar d. dr. Rakovsky nu putea face sacrificiul sufletească să-și cheltuiască energia de reformator social, trecînd peste conflictul romîno-bulgar, fără să facină, prin instinct, în favoarea Bulgariei, pentru care în toată „epoca cadrilăteră” nu găsea cuvinte de dezaprobare, necum de dîsmînire?

Dar fiindcă am pomenit de spiritala expresie găsită de maestrul critic Gherea — „epoca cadrilăteră” ne vom opri încă o clipă asupra unor alte aspecte ale chestiunii de care ne-am ocupat, vorbind de dilema Rakovsky, în aceste din urmă două articole.

P. S. Dintr'o scrisoare a unui medic, foarte de aproape cunoscut șefului social-democrației române, cităm pasagiul acesta: „Rakovsky, pe care l'am cunoscut bine la Mangalia, este un naționalist bulgar. Socialismul lui este numai un chip de a-și manifesta, ori de a-și masca naționalismul.”

NOTA ZILEI

Monitorul sancționează...

LEGE

Art unic. — În virtutea art. 9 din Constituțiune, se recunoaște calitatea de cetățean romîn d-lui St. O. Iosif, romîn din Transilvania, domiciliat în comuna București, județul Ilfov.

Această lege s'a votat de Adunarea deputaților în ședința dela 5 Aprilie anul 1913 și s'a adoptat cu majoritate de 60 voturi contra 1.

Vice-președinte, A. I. Radovici.
(L. S. A. D.) Secretar, N. Racotă.

Această lege s'a votat de Senat în ședința dela 18 Maiu, anul 1913 și s'a adoptat cu unanimitate de 47 voturi.

Vice-președinte, Sabba Ștefanescu.
(L. S. S.) Secretar, N. C. Filitti.

„Cine să fi fost oare liberalul deputat, care a pus bilă neagră în urna albă la votarea postului?”

Ori-cine-o fi fost, li spunem: digereze-și diurna în pace! Poetul l'a ertat...

POLITICE

CAZUL MAIORULUI CRĂINCEANU

Aveam dreptate cînd spuneam că politicianismul a pătruns în armată. După cazul d-lui colonel Anastasiade avem acum cazul d-lui maior Crăinceanu — acesta din urmă recidivist. D. Filipescu și cu ai sei, care visează dictatura militară, pot fi mulțumiți. De la aceia ce au făcut acești ofițeri superiori și pînă la politica militantă nu e de cît un pas — unul foarte mic. Avem ofițeri, cari fac politică. Acesta-i adevărul, tristul adevăr.

Faptul că lucrul se repetă dovedește că aveam dreptate cînd am prezentat cazul Anastasiade ca un simptom grav și nu ca un caz sporadic. Se face dovada celor spuse de noi. Boala politicianismului a pătruns în armată. Contaminarea se face și într'un grad intens.

Impasibilitatea devine dar nu numai o slăbiciune ci o crimă. O sancțiune trebuie să se producă. Cei cari s'au făcut vinovați de asemenea acte de politicianism trebuie să știe că au făcut lucruri nepermise, cari nu corespund instituției căreia aparțin și chemării ei. Și avem cuvinte să afirmăm că această sancțiune se va produce și cît de curînd.

Acei ofițeri, cari voiesc să facă pe cenzorii vetei noastre politice, trebuie să înțeleagă un lucru și a-nume că prin însăși organizația ei modernă armata este un organ al vetei de stat, supus unei ierarhii,

depinzînd de diriguirea statului, de guvernul țerei. A te transforma tu ofițer în criticul operei guvernului, în cenzorul actelor diriguirei, constituie un act de insubordonanță. Și militarii sunt doar cei mai aspri apărători ai spiritului de disciplină, cei mai severi în a pretinde pedepsirea insubordonanțelor!

Evident. Nimeni nu poate sili ofițerii să nu se dedea la critici, să nu exteriorizeze în fraze, mai mult sau mai puțin stilizate, nemulțumirea ce le inspira actele guvernului, politica guvernului. Liber să găsească acele acte patriotice sau nepatriotice, folositoare sau nefolositoare interesului public. Cu o condiție însă. Să părăsească armata, să se dezbrace de caracterul de subordonat al guvernului, de dependent de diriguirea țerei. Cetățeni liberi al unei țări libere, ei vor putea face toate criticile care le vor trece prin cap.

Dar ca ofițeri, în numele armatei, asta nu. Armata la urma urmei e a țării, ie un organ al țării, și nu se poate considera o castă a parte.

Și în definitiv, în numele căreia armate vorbesc d-nii colonelii Anastasiade și maior Crăinceanu? A armatei mobilizate, acelor 400000 de civili chemați dăunați sub arme? Sau a celor cîțiva ofițeri superiori? De unde în definitiv vorba asta „noi”? De unde convingerea că acești ofițeri au dreptul a vorbi în numele civililor mobilizați?

Iși dau oare seama cenzorii militari în cesitație se pun și din punct de vedere al rolului lor și din punct de vedere al logicii?

NICI POLEMICI

Știi ce propagă „Cubintul” pentru... celelalte ziare? Neta sobră!

Vă aduceți aminte? „Omni de prisos”, „Incendiarea orașelor” și celelalte note... sobre!

Un fabricant de cărămizi aduce o invențiune originală: încearcă să facă parafeje propriilor sale cărămizi...

În județul Brăila s'a contaminat și comuna Plească.

Ce mai plească pentru sărmanii locuitorii!

În sfîrșit soarta veni să răsbune pe A. C. Caza, aducîndu-l apa la moară.

Un student — naționalist, fîrște — l'a plagiat.

„Iar eu vă zic vouă, că unul din ai mei mă va... plagia!”

Un celitor al „Cuvîntului” a înțeles că regretata Iulia Hosdea e înmormîntată la cimitirul Militar, de oarece ziarul afirmă că-și are mormîntul alături de regretatul Vlaicu...

ECOURI

230 kilometri pe oră! — Aviatorul francez Guillaive a parcurs zilele trecute o distanță din Paris la Savignien-Brage unde i se adă familia, adică 190 kilometri numai în 50 minute. El a făcut așa dar 230 chilom. pe ceas, care este cea mai mare înțea la care a ajuns cineva pînă în ziua de azi. Înțea aceasta e fantastică, într'adevăr!

Bacilul turbei. — Medicul japonez — al cărui nume pare că va atînge în curînd o celebritate mondială, — descoperitorul bacilului turbei este așteptat la Viena, unde va sosi după vizita ce face la Paris profesorului Metschnikof. În capitala Austriei e așteptat de cîtra o delegațiune a congresului naturaliştilor pentru a-i face comunicarea relativă la descoperirea bacilului turbei.

Jules Claretie. — În vrîsta de 73 de 73 de ani Jules Claretie s'a retras din demnitătea de administrator al Comediei Franceze. Ca succesorii se indică mai multe nume: Richepin, Paul Hervieu, Albert Carré, Adolphe Bisson etc.

OAMENI ȘI LUCRURI

La o solemnitate

Discreta clădire din capătul vechii și tăcutei străzi „a Muzelor” am vizitat-o cîndva, la o solemnitate artistico-scolară. Era pe vremea „institului Warlam”, de populară amintire pentru iașani.

Apoi... anii trec! În locul dispărutului institut școlar, am vizitat o colonie de orfani, — copiii Eforiei; iar într'o altă zi de toamnă am văzut, în una din părăsitele camere de jos, stîngîndu-se de ofiță unul din meseriași Spiridoniei, căreia i-a crescut astfel contingentul orfanilor.

Dar, eri, ce transformare! O viață nouă a venit să redeie vechii clădiri abundenta lumină, o radioasă înfățișare. În toată strălucirea proaspătă, curățenia de olină a pereților, eleganța cravaturilor și anteturilor, toate s'au făcut pentru adăpostirea unei categorii speciale și îmbelșugate de bolnavi: tuberculoși.

O zi urtă de toamnă... Par'că e aleasă anume, dizgrațioasă, umedă și rece, ca un simbol al atmosferei în care se vor topi, încet-încet, ofițoșii chemați aci, ca să fie mai puțin periclițați... celalalt!

O zi jilavă și tristă, în care nu e nimic vesel, afară de albeața clădirii și cîteva priviri din asistența feminină; nimic armonios, — afară de unele voci din exce-

lentul cor al Sfințului Spiridon și eloquenta elorului-profesor, d-rul Regler, care-și ține cuvîntarea inaugurală, plină de date și de reflexii instructive.

Are dreptate eruditul orator: ce sunt victimele accidentale ale războaielor și ale holerei, față de ravagiile permanente ale tuberculozei!

Și — e locul de a aminti — ne găsim într'un oraș sărac, cu pătri numeroase orășenești extrem de expuse teribilei boli; un oraș care are trista cinste de a plăti ofiței un tribut îngrozitor, după cum vom arăta în notele de mai, servindu-ne de datele unui practician iașan, autorul unei lucrări de specialitate.

De-aceia ne impresionează de o potrivă de mult și accentele cuvîntării inaugurale și posomorea zilei amețoase, în al cărei ritmu ploios răsună, din sălile învecinate, necontenit, îngabru, accesele de tînaș.

Și cînd, după tradiție, cupele de șampanie încheie solemnitatea, sunetul lor de urări reciproce, se îmbină cu năbușitele horcăieli, cari străbat pînă aci, venind din adîncul unor caverne pulmonare.

...Sunt acei cari, de-acum înainte, vor fi, despărții de ceilalți bolnavi, — ce-i așa teapă... Sunt acei cari nu vor mai apuca o a doua toamnă și a căror viață — chiar într'o tristă zi ca aceasta — li o fi părăsind atîta de scumpă, atîta de frumoasă viață de ideșă...

Rodion

CAMPANIA DIN 1913

Sub cort, în Bulgaria

— NOTELE UNUI VOLUNTAR —

IV

10 Iulie. — Dimineața, Maiorul Macarovici, un om pe cît de gentil pe atît de bine crescut, mă ia spre a vizita împreună satul. Suim dealul abrupt din dosul bivuaului pe drumul în zig-zag care-l brăzdează și sus de tot, dăm de căsuțe bine închipute ca plan pentru gospodărie, însă în mizerabilă stare de ruină; sunt ultimele locuințe marginase ale satului Blossnikovo, care se întinde în vale de-a lungul râului Panega. Interiorul unei locuințe tip, pe care îl vizităm, e distribuit metodic: locuința, sură, grajd, curte și grădină, dar prezintă aspectul unei clădiri dărâmate de un puternic cutremur, exteriorul, ziduri de piatră și ferestre mici, e acela al unei mici cetădele, gata să reziste ori-cînd unui atac. Acoperișurile sunt de lespezi de piatră, uneori chiar și de bolovani. Femelele cu cari intrăm în vorbă — nu am văzut picior de barbat — plâng cu lacrimi ferbinți jeluindu-se că e aproape un an de cînd soții, fiii și frații lor au plecat la război în contra Turcilor mai întîi, apoi cu Sărbii și Grecii — foștii lor aliați — fără să mai fi primit de mult știri dela dănsii. Femele tinere, îmbracate ca mahalagioaicele noastre de pe la orașe, în majoritate urâte foc, își due pruncul într'o buccă legată la spate.

Ne înțelegem cu ajutorul unui vocabular militar Romîno-Bulgar, le spunem că nu le vom răul și chiar că am venit pentru binele lor, căci voim să împăcăm Bulgaria cu foștii lor aliați și că avem să le trimitem soții acasă; ele dau din cap neîncredătoare, și una mai bătrână pronunța tot soțul de blesteme la adresa lui Danef, care e marele vinovat. Fac la gătul meu un semn cu mîna că avem să-i tăiem capul și unde mă ia haba la sărutat:

„Danef, Gheșoff, Dimitrieff! bolborăște dănsa, în fraze pe cari nu le putem înțelegi, aruncînd fulgere din ochii ei mînoși.

Maiorul Macarovici, suflet bun, împarte copiilor bănuțe de argint; le dau și eu cîteva gologani și amîndoi rămînem pe gânduri, căci am lăsat și noi micuți acasă...

Prin sat se bate darabana, ca oame-nii să ducă la Primărie tot ce au de mîncare pe-acasă, spre a se rechiziționa pentru armata noastră. Trecînd pe lângă noi o femeie în doliu, cu o pită în mînă spre a-o duce la Primărie, cum era tristă, Maiorul Macarovici o întreabă ce are, iar ea cu ochii în lacrimi îi spune că pînea aceia este pentru copii ei. Repede Maiorul îi dă un bileț că a primit el pînea, pe care o lasă femeii și ea pleacă voioasă.

Înainte de a ne întoarce în bivua, cumpăr destul de scump dela babe care mă îmbrățișase cu atîta dragoste, vre-o 20 de ouă, pe cari le-am găsit toate

clocite. Se vede că așa e dragostea Bulgarilor.

Abia ajunsese în bivua și pe seara se auia din față, peste Panega, auzim răsunînd urale; un convoi de vre-o 400 turci de toate culorile și în tot soiul de uniforme, veneau la vale cu un steag alb în frunte. Sunt prizonierii făcuți de Bulgari și închiși la Urania, eliberați de Cavaleria noastră la ocuparea localității pentru a fi trimiși la Dunărea de acio repatriați.

La ora 1.30 după amiază părăsim bivua, de astă-dată încadrați și formîndu-se Brigada 13 Infanterie, sub comanda Generalului Petrașcu. În drum lăsînd la dreapta satul Panega, trecem podul peste râul Panega, apoi prin satul Albanița, și luînd direcția Sud-Vest, la oarele 9 seara traversînd satul Miscova, luăm instalăm bivua la Sud-Vest de acest sat, la stînga șoselei ce merge spre Sofia, lângă malul drept al râulețului Molok-Isker — la 24 km. de punctul de pîncare.

11 Iulie. — Probabil vestea că inamicul a adunat forțe lângă Etropole, ne-a făcut să părăsim bivuaul dela Miscova astăzi dimineața la ora 10, și trecînd prin târgușorul Osikovița lăsăm la dreapta șoseaua principală ce merge spre Sofia prin Lozane și ne îndrăpțăm pe valea Molok-Iskerului.

Pe drum, unii dintre soldați, care încep a nu mai avea hrană în deajuns datorită celei mai execrabile dintre Intendențe — apucă vre-o două oi și un miel, repede făcute pachet și ascunse în trăsurile de subsistență.

Pe o potecă strîmtă începem a ridica la deal, cu multă greutate, drumul fiind în cît se poate de proastă stare și panta bruscă. Pe lângă noi trece în șir un regiment de Călărași, spre a ne lua înaintea; Colonelul e în mijloc și la distanță de vre-o doi călăreți în urmă după dănsul, un ostaș ține de gât un respectabil găscan.

După 25 km. de marș, regimentul nostru sosește la Etropole pe la 7.45 seara, bivua cînd în lunca de la Nord-Vest de acest târgușor, pe malul drept al Molok-Iskerului, lângă care ne instalăm în grabă cortul.

12 Iulie. — Cortul nostru e chiar pe marginea pârului și ne sculăm în acelaș vesel susur în care am adormit.

Des de dimineață după ce facem instrucție asupra modului în care soldatul trebuie să saluteze și să se prezînte în fața superiorului, lucrez la jurnalul de operațiuni al Regimentului, cu care rămăsesem cam în urmă, iar amiază o petrec în oraș.

Etropole este o stațiune climaterică, probabil de mîna a doua; are frumos

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vârsta de 7-8 luni, în momentul începerii și în timpul creșterii. — Ajută dentiției și formării oaselor. — Previne sau oprește diareea așa de frecventă în timpul căldurilor. Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenților. PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL :
6, Rue de la Tacherie, PARIS și pretutindeni.

local de Primărie, poștă, școli și judecătoria. Pe străzile pavate cu bolovani mari se merge anevoie și curățenia lor cam lasă de dorit.

Aspect oriental ; construcții de piatră și lemn de câte două etaje, având balconi închise cu scânduri și ferestre, iar cele mai adese-ori catul de sus se profilează cu vre-un metru peste cel de jos formând astfel adăpost ușelor de intrare.

La cafeneaua lui Ilie Docef, fost zarzavagiu la noi în T. Măgurele și Ploiești, care știe Românește, pe lângă obișnuita cafea turcească, se găsește vin negru gros de Filipopoli, delicios la gust, iar consumatorii sunt serviți de cele patru fete cam trecute ale cafenguiului, dintre care una singură, cea mai tânără, cu ochi mari negri de orientală melancolică, atrage privirile clienților. Localul e păzit de santinele și intrarea nu e permisă de cât ofițerilor sau protejaților lor, căci altminteri îmbulzeala ar fi prea mare.

Pe pereți calendare patriotice și fotografii de oameni politici, printre care și Stoiloff. — Moș Ilie e bine dispus, de voie sau de nevoie — cu Bulgarii nu poți ști nici odată — și-și dă toate silințele să ne procure cele necesare, făcându-ne rost de unt, pășeri, ouă și pâine.

După ce cumpărăm de prin bazaruri cărți postale ilustrate cu vederi locale și niște ploște încrustate — specialitatea orașelului — încărcate de provizii ne întorcem la vremea mesei de seară în buucaci.

13 Iulie. — După oare-care întârziere, spre marea noastră bucurie, ne ajung din urmă două furgoane de pâine, care însă fiind mucedă, în bună parte este aruncată, astfel că oamenii sunt hrăniți cu mămăligă.

Dacă mănecarea lasă puțin de dorit, lipsa tutunului se resimte însă bine.

Pe la 4 oare după prânz, colonelul medic al Diviziei a 7-a face inspecția Regimentului, căutând în special oamenii la ochi ; aceiași mână și la o parte pleoapele tuturor rând pe rând. Socot că nu e tocmai igienic, și când vine rândul meu îmi desvelesc singur albul ochilor.

Pe când așteptam în front să-mi vie rândul la inspecție, pe drum, în fața noastră, trece împleticindu-se un Pontonier, care gustă din când în când din ploșca pe care o are atârnată de gât ; el face tot soiul de eforturi pentru a nu-și pierde echilibrul și cântă, cântă cât îl ținea gura, arii naționale. În dreptul frontului se oprește bruscă, face câteva temeneli, și anunță cam răgușit : — „Am să vă cânt versuri de Cosbuc !” și începe :

„Pe umăr pletele-i cad rău
„Mlădie ca un spic de grâu...”

Un ofițer se repede la dansul, dar colonelul din cort cu un gest îl oprește ; omul nostru își urmează drumul, în răsătele soldaților.

Starea sanitară e cât se poate de bună, primul și singurul bolnav e simpaticul nostru doctor Căpitan Opelescu, suferind de o indigestie care să sperăm că va fi trecătoare.

Conservele de carne atât de mult cântate, nu fac doi bani ; camaradul Dobias, după ce a gustat dintr-o asemenea cutie, a fost apucet de violente dureri de stomac și vărsături. Pesmeții sunt însă buni, practici și sănătoși.

(Va urma)

INSERTII ȘI RECLAME

Catre clientela mea

În urma zvonurilor rele care circulă pe piață și care tind a discredita producția fabricii mele de cărămidă din com. Buciumi, mă simt dator a atrage atențiunea onor. mele clientele, că aceste zvonuri se datoresc în mare parte concurenței nelegale ce diferiți fabricanți de aceeași categorie voesc a-mi face, rugînd pe oricine a nu pune bază pe spusele acestor răuvoitori înainte de a se convinge de superioritatea produsului meu.

Și dacă s'a întîmplat cîndva, ca lucrători fără experiență și din greșală, să introduc în substanța argilooasă substanțe improprie pentru acest preparat, aceasta nu trebuie să fie un punct de sprijin concurenței mei de rea credință, căci prin aceasta a distrage o reputație de 20 ani, căci această greșală a fost imediat reparată.

Pentru a înlătura ori-ce concurență uricioasă și păreare izolată a ori-cui, așa fi în stare să fac dovada superiorității fabricatelor mele, în zenzul ca probe să fie luate de la toate fabricele de aceeași categorie și trimise școlii superioare de ingineri, pentru ca fiind supuse la presiunea dinamică, să se constate calitățile fie-căreia.

Atrag atențiunea tuturor așelor ce direct sau indirect vor lansa asemenea zvonuri neexacte în ce privește produsul fabricii mele, vor fi urmăriți ca calomniatori ordinari înaintea instanțelor penale.

A. Bertoli

INFORMAȚII

D. Al. A. Badareu, ministrul lucrărilor publice și ad-interim la interne, a plecat aseară în Capitală, unde va rămînea în cursul zilei de astăzi.

Descară d-sa pleacă la Sinaia, unde va rămînea toată ziua de mâine, în vederea consiliului de miniștri care are loc mâine.

Mercuri d-sa va fi în Capitală.

Contrar celor anunțate în ziare d. Take Ionescu nu se reîntoarce decât astăzi la ora 3 în țară.

D-sa se va opri la Sinaia.

Intre alte chestii ce ne adresează ziarul „Cuvîntul” — chestiunii pe care suntem gata să le discutăm ori-cînd și cu franchea de care am dat pînsura dovadă — este și aceea dacă noi credem că ie bine să se distrugă valorile reale politice, cînd sunt atît de rare atari valori la noi în țară.

Răspundem cu o întrebare : ce a făcut în tot cursul vieții sale politice d. Carp pentru a menține la suprafața politică atari valori ? Ce atitudine au avut și au cel dela „Cuvîntul” față de valorile reale politice din această țară ?

Ni s'a făcut dovada că întreaga parte introductivă — cel puțin jumătatea, jumătatea cea reușită din cuvîntarea d-lui delegat studențesc Dăscălescu, rostită la înmormîntarea defunctului P. Rîșcanu și publicată în ultimul număr al „Opinie” este plagiată. Este o împreănare a două lungi fragmente din discursurile rosite de d-nii A. C. Cuza și N. Iorga la înmormîntarea veteranului Manolescu Miadim.

Discursurile celor doi șefi naționaliști s'au tipărit în „Unirea” anul II, No. 5 și ne facem aci datoria de a arata că ambii au colaborat involuntar la „Opinie” prin mijlocirea d-lui Dăscălescu, ordnic elev al maestrului economist de la universitatea iașană.

În urma anchelei făcute de către d. inspector Volceanu, ministrul de finanțe a suspendat telegrafic pe d. I. E. Andoniu, perceptorul secției I-a, pînă la judecarea procesului înaintea comisunii de disciplină.

Termenul de judecată a fost fixat pentru ziua de 28 Septembrie.

Incepînd dela 1 Octombrie, trenul personal Iași-Dorohoi, care pleacă dimineața la orele 5 jum. din Iași, va fi prefăcut în tren mixt ; iar cel mixt de la orele 8 jum. va deveni tren personal.

Eri urma să se efectueze alegerea unui președinte, la corporația metalurgică din localitate. Neîntruind-se numărul necesar de membri, alegerea nu s'a putut face.

Aceasta fiind a treia convocare, conform legii meseriilor, președintele va fi numit de Casa Centrală.

Astăzi noapte, noi futuri de cai s'au semnalat în pagoba d-lui Strul Doeman, din comuna Groznița.

Hoții stat organizați în bande și cercetările de pînă acum au rămas infructuoase.

D. Mezetti simpaticul director al conservatorului de muzică și declamațiune a primit azi decretul de numirea d-sale ca ofițer al Coroanei României, decorațiune bine meritată.

Institutorii Al. Popovici și Petre Stoica au fost delegați în comisioane de examinare, la concursul pentru școala de notari, care va avea loc în ziua de 1 Octombrie.

În inaugurarea pavilionului pentru tuberculoși. — Eri dimineață, la orele 11, a avut loc inaugurarea pavilionului pentru tuberculoși, din strada Universității No. 24, pendinte de Epitropia Sf. Spiridon.

Deși nu se făcuse invitații speciale, toți a asistat la selemnitatea inaugurării foarte multă lume.

Sfințirea apei s'a făcut de către preoții Goteu, Carp și diaconul Șerban ; iar răspunsurile au fost date de corul bisericii.

După terminarea serviciului religios, d. profesor dr. Em. Riegler, sub conducerea căruia s'a reclădit pavilionul, a ținut următoarea prea frumoasă cuvîntare :

*Inalt Prea Sfințe,
Doamnelor și Domnilor,*

În anul 1911 am terminat și instalat complet pavilionele de izolare pentru copii în clădirile proiectate și făcute de predecesorii noștri.

În aceeași curte în care vedeți aceste pavilioane erau niște case vechi, ruinate cu totul și cari serveau de deposit al gonozelor și tuturor murdărilor. Am transformat pe una din aceste case într-un frumos pavilion pentru bolnavii de febră tifoidă.

A doua casă, care era o adevărată ruină, fără acoperămint, fără ușe, fără ferestre, am transformat-o în pavilion pentru căutarea și izolarea bolnavilor de tuberculoză și pe care îl inaugurăm în aceste momente.

Înființarea de localuri speciale pentru diferitele boale contagioase este o datorie de conștiință, fiindcă este dovedit pînă la evidență că mijlocul cel mai puternic pentru a combate epidemiile consistă în izolarea bolnavilor molipsiți.

Prin neglijarea acestui principiu epidemiile se pot întinde cu o repede extraordinară.

Epidemiile sunt mult mai îngrozitoare de cît războaiele, care sînt evenimente rare în viața unui popor și ori-cît de mare ar fi numărul morților pe capul de luptă el este incomparabil față cu numărul victimelor datorit boalelor epidemice, precum : holera, șifosul, difteria, vărsatul, scarlatina, tuberculoza.

Se impune prin urmare, Statului, comunei și marilor instituțiuni umanitare să facă ori-ce sacrificii pentru a împedica lătrirea boalelor epidemice, cari periclitează viața cetățenilor dela cari depinde fericirea și progresul unei națiuni.

În adevăr, puterea unui stat depinde în mare parte de puterea fizică a locuitorilor lor și prin urmare, măsurile ce se vor lua pentru a garanta sănătatea lor vor contribui în mare parte la mărirea și prosperarea unei națiuni.

Furia cu care holera a izbucnit în Europa în anul 1831 a provocat apelul pentru a combate dezastrul boalelor epidemice. Spaima era așa de mare în cît toate popoarele s'au unit ca să lupte în contra inamicului comun.

Aceasta era un frumos exemplu, de o convingătoare internațională : cu scopul de a revărsa razele binefăcătoare asupra întregii omeniri fără deosebire de naționalitate.

De atunci medicii diferitelor țări au cercetat, studiat și examinat cu multă atențiune toate condițiunile cari favorizează înouirea flagelului în anumite regiuni S'a constatat că regiunile cele mai mult întinse sunt supra populate, situate la malurile flaviilor infectate și că majoritatea victimelor sînt muncitori lipsiți de cele necesare, de o constituție debilă și istoviți de muncă.

Aceste fapte atît de precise și atît de convingătoare au fost culesse din diferitele lucrări de statistică, a cărei rol și importanță se apreciază din ce în ce mai mult.

Statistica a relevat relațiuni neașteptate între influențele exterioare și starea sanitară a unui popor și astăzi această știință în aparență atît de avidă și abstractă a luat un avînt popular. Față cu importanța lucrărilor statistice noi, încă din anul trecut, am înființat un birou special în care se centralizează rapoartele statistice din toate spitalele noastre ; numai astfel se vor pune în evidență relațiuni cari altfel ar rămînea neobservate din partea medicilor.

Medicina modernă dă o importanță foarte mare profilaxiei, adică mijloacelor de a feri pe om de a deveni bolnav ceea ce nu se poate face cu succes decît numai atunci cînd vom cunoaște cauzele tuturor boalelor.

În ceea ce privește cauzele boalelor contagioase, cari sînt afecțiunile cele mai periculoase omenirii, s'a dovedit că ele sînt datorite unor organisme microscopice a căror natură variază după natura boalei molipsitoare.

Una din aceste boale, bănuită ca molipsitoare, încă din timpurile vechi este tuberculoza.

Dovada științifică că această boală este molipsitoare a fost făcută în anul 1882 de către medicul german Robert Koch, căruia omenirea întregă îi datorește recunoștința eternă. Robert Koch nu era profesor universitar cînd a început lucrările lui științifice, ci un simplu medic practic într-un sat. Pînă la ieri el dădea sîrmanilor țărani, cari formau clientela lui, un deșteptat în sufletul acestui medic genul și umanitar impulsul de a găsi cauza acestor boale teribile. Munca lui a fost încoronată de succes, căci după multe experianțe a reușit să dovedească pînă la evidență că tuberculoza se datorește unui microb specific, care, de și invizibil, cu ochiul liber, distruge omeni-

rea cu o putere mult mai mare de cît unurele, puștele și săbiile armatelor.

Această descoperire a lui Koch a fost respinsă cu repegiunea fulgerului în toată lumea și speranța de a găsi remedii tuberculozei a umplut de bucurie toată suflarea omenescă. Entuziasmul în urma acestei descoperiri a fost așa de mare, încît mii și mii de tuberculoși au plecat la Berlin, unde Koch în urma lucrărilor lui s'avante a fost numit profesor universitar.

Era o adevărată invaziune de tuberculoși în capitala Germaniei, toate trenurile erau pline cu acești nenorociți, cari sperau că acolo vor găsi salvarea vieții lor. Din nenorocire, tratamentul lui Koch, bazat pe descoperirea lui n'a dat rezultatele așteptate și decepțiunea bolnavilor era amară de tot.

Cu toate aceste descoperirea lui Koch a fost focarul de lumină de la care au plecat metodele actuale de vindecare și de prevenire a boalelor contagioase.

(Va urma)

A răspuns I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, zicînd că se simte foarte fericit că ia parte pentru a doua oară la o astfel de selemnitate a Epitropiei Sf. Spiridon, și e fericit cu altă mai mult cu cît prin înființarea acestui pavilion se vor mai alina din suferințele acelor atinși de teribila boală : tuberculoza.

I. P. S. S. spune apoi că după cum a promis, va căuta să vină cît mai curînd în ajutorul acestui pavilion, dînd oamennii mînaștirilor pentru serviciul spitalicesc.

S'a servit apoi șampanie și cel dintîi toast îl ridică I. P. S. S. pentru familia regală.

După aceasta, întreaga asistență în frunte cu Mitropolitul a vizitat sălile pavilionului de tuberculoși, precum și celelalte pavilioane, admirînd curățenia exemplară ce domnește pretutindeni, mulțumită muncii depuse de d. Gh. Bontăș, intendentul pavilionelor de izolare.

La această selemnitate au asistat : I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, dr. Flor, medicul primar al orașului ; dr. N. Grigoriu, medicul primar al județului, prof. dr. Manicatic, d-rii Imervol, Stenner, A. Stenerman, Burștin, Silberstein, Nicolaescu, d-na dr. Savini, dr. Savini, A. Stroja, prefect de poliție, C. Jorncscu, avocat, d-na dr. Olimpia Ciudin Neulcea, dr. St. Possa, etc., etc., precum și funcționarii Cassei în frunte cu d. director R. Șofju.

Un monument aviatorului Vlaicu în Iași. — Eri după amiază la orele 4, I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei, care a luat inițiativa ridicării unui monument la Iași, pe creștetul Cetățuia, marelui nostru aviator, regretatul Aurel Vlaicu, a convocat pe reprezentanții autorităților civile și militare, pe profesori și notabilitățile orașului la o consfătuire, în palatul mitropolitan, pentru a discuta inițiativa ce a luat I. P. S. S. și pentru a se alcătui comitetul, care apoi să procedă la adunarea fondurilor necesare ridicării monumentului.

Din 32 invitații au răspuns la invitație d-nii dr. Riegler, I. Burada, prim președinte al Curții de Apel, A. Stroja, prefectul poliției, Ath. Ghiorguiu, inginer Țițu, Vespasian Erbecianu, prim președintele tribunalului, Gr. Birsan, preoții Savin, Goteu și Carp.

D-nii A. Xenopol, C. Stere și col. Langa, s'au scuzat că nu pot lua parte, dar se supun în prezent hotărîrilor ce se vor lua de cei prezenți.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen lînd cuvîntul arată că, sînt numai cîteva zile de cînd Aurel Vlaicu, a căzut jertfa îndrăznirii sale, pe cînd zbura spre creștetul Carpaților, pe propriul său aparat-aeroplan.

Aurel Vlaicu, a fost înzestrat de D-zeu cu o minte iscusită, așa că ajunsese a fi socotit ca cel mai iubit fiu al neamului. Moartea lui au plîns-o cu toții și o vom plînge multă vreme, căci mindria ce o simțeam pentru Vlaicu, a fost greu lovită prin moartea lui. Și dacă întregul neam e cuprins de durere prin moartea lui A. Vlaicu și mulți se gîndesc a-i înfățișa chipul lui, turnat în bronz, sau săpat în piatră, apoi cu drept cuvînt această dorință, ridicată pînă la o datorie de neam să cuvîne s'o simțim noi iesenii.

Nu mai 15 zile mai sînt și se implinesc doi ani, de cînd Vlaicu plutea în văzduh de-asupra orașului nostru, făcînd mai multe sboruri de-asupra dealului monastirii Cetățuia, unde erau adunați învățații străini, veniți la Iași împreună cu misiile trimise de către cei doi împărați vecini, spre a fi de față la serbarea a 50 de ani de la înființarea Universității noastre.

I. P. S. S. insistă asupra frumuseții acestui moment istoric, după care continuă :

Afară de aceasta mai e un considerent de ordin politic național. *Intre Transilvania și Moldova au fost odată legături foarte apropiate, căci la Universitatea noastră mulți dintre profesori au plecat din Ardeal și au venit la Iași. Astăzi însă legăturile dintre noi și cei din Ardeal, s'au micșurat și ele ar trebui întărite.*

Pentru ca Moldova să aibă pe Vlaicu în vedere pentru viitor, ca unul ce a colaborat la una din cele mai mari sărbări se cuvîne ca chipul lui în bronz să fie așezat pe dealul Cetățuia.

De acia cred nimerit să alcătuim un comitet în acest senz.

D. I. Th. Burada și d. Ath. Ghiorguiu fac diverse propuneri. Se procedează apoi la alegerea comitetu-

Epitropia Spit. Sf. Spiridon DIN IAȘI

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 30 Septembrie a. c. oarele 2 p. m. va avea loc licitație publică cu oferte luche pentru furnizarea verdețurilor și legumelor necesare pentru iarna 1913—1914 spitalului Central, Pașcanu, Inst. Grigorian, Osp. Socola, Osp. Galata Azilul Balș și Pavilioanelor de Izolare pendinte de această Casă.

Licitația se va ține conform art. 72—83 din legea contabilității generale a statului.

Concurenții sînt invitați a se prezenta în acea zi însoțiți de o garanție provizorie în sumă de 1.000 lei în numerar sau efecte publice.

Ori ce informațiuni și condițiunile se pot vedea și lua în fie care zi de lucru în cancelaria Epitropiei serv. Ad-tiv.

tlui activ, care se compune din : I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, președinte ; I. Th. Burada, vicepreședinte ; C. Stere ; M. B. Cantacuzino, Dr. Gh. Bogdan, dr. Em. Riegler, Gh. D. Șerban, general Lamberino, Ștefan Negruzți, Ath. Ghiorguiu, S. Halița, inginer Țițu, A. Stroja, Gr. Bărsan, C. Tăslăoanu, membri, iar casier economul Gh. Florescu.

S'a hotărît ca să se publice concurs pentru ca artiștii de valoare să prezinte macheta statuei, iar o comisiune compusă din d-nii A. D. Xenopol și inginer Țițu să valorifice macheta.

Aseară a avut loc în Capitală logodna colegului nostru de la Adevărul d. Mathias-Magri cu d-ra Berthe Muster. Felicitările noastre.

Ministerul de război a hotărît, ca din fie care regiment de infanterie din țară să fie luși cîte șeisprezece oameni, cu care să se formeze un corp de grăniceri pentru garnizoana noului teritoriu.

Noua Revistă Romînd a apărut cu următorul sumar :

Problema balcanică în fața Europei culte — Ancheta internațională a „Nouei Reviste Romîne” — Răspunsurile d-lui Rudolf Eucken, W. Ostwald, E. Seillière, Em. Boutroux și Ludwig Stein.

Congresul partidului liberal — Medicina militară.

A. D. Xenopol : Quousque tandem ! C. Moteanu : Războiul balcanic și viața socială.

H. Sanielevici : Un „Landerziehungsheim” în munții Harz. (3).

F. Aderca : Post Amorem (versuri). Ieronim Laurian : Aqua forte (schită). Const. Stoica : Unei ruine (versuri). Însemnări — Revista Revistelor.

A apărut „Sănătatea” și suplimentul literar-artistic „Viața Fericită” avînd un interesant sumar de medicină populară și de actualități.

Hirotonisirea noului arhieru, cu titlul de Craioveanu, în persoana economului Al. Șerban, se va face după ce ministerul cultelor va comunica Sf. Sinod confirmarea, iar apoi se vor face pregătirile pentru călăgărire și hirotonisire în arhieru, care se vor regula de Mitropolitul Primat, de care va depinde noul arhieru.

Cu ocazia sărbătorii „Zina Crucii” serviciul divin la Mitropolie a oficiat cu mare pompă de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, care a sevrșit în persoană ridicarea sf-tei Crucii.

Corul catedralei a cîntat în tot timpul imnurile cele mai frumoase.

Consiliul general al județului a fost convocat în sesiune extraordinară cu începere de la 15 Pctombrie, pentru a discuta chestiunile ce i se vor supune în deliberare.

Astăzi se intrunește la ministerul de război, comitetul inspectorilor generali ai armatei, pentru a se ocupa de înăntările ce urmează a se face pe ziua de 1 Octombrie a. c.

Vineri seara 13 Sept. după cum am anunțat, a avut loc în sala Conservatorului de muzică, sedința de inaugurare a societății filarmonice, căreia i s'a dat numele de „Muzica”. S'au votat Statutele Societății, care cuprind 30 articole, s'a decis ca sedințele de muzică să se țină regulat de două ori pe săptămîna Lunea și Vineria la 8 jumătate seara, și s'a decis ca alegerea consiliului de administrație să se facă în una din sedințele viitoare. Pînă atunci comitetul de organizare va conduce mersul societății.

Cu tot timpul rece și cu toată ploaia torrențială entuziasmul a fost peste măsură de mare, probă numărul de peste 30 membri care au luat parte la sedință.

ISRAEL BROIDE

Deposit de Saci și Țoluri

— IAȘI —

13, str. Anastasie Panu, 13
De vizinare și de închiriat ou prețuri modeste.

De Inchiriat în Strada Căpitanului
2 camere pentru birou și o magazie pentru depozitat marfă.

D. V. G. Morjun, fostul ministru liberal, a sosit azi în localitate.

Sîmbătă seara a încetat subit din viață Joseph Hirsch, unul din fruntașii comerțului ieșan, unul din comercianții corecți, care o viață de om a avut relațiuni ireproșabile cu toate cercările ieșane.

Nu este concelășean care să nu-l fi cunoscut și nu este om care a venit în contact cu dînsul și care să nu fi cules impresiunea că are de a face cu o fire modernă — în înțelesul ban al cuvîntului — ca un om care mai persus de toate știe să pue urbanitate în proceduri și corectitudine în toate actele sale.

Aceste însușiri distinse i-au asigurat prietenii sinceri în toate straturile, în toate profesiunile. Ele i-au adus și o sumă de distincțiuni, între care ultima i-a fost acordată dîună zi, de 10 Mai.

Moartea lui lasă regrete unanime și spunînd familiei că luăm o vie parte la durerea ei nu întrebăm o simplă formă de ocazie.

Societatea ortodoxă a doamnelor din România a donat ministerului de război suma de zece mii lei cu rugămintea de a-i întrebuița pentru ajutorarea a 30 de familii foarte nevoiașe, rămase pe urma soldaților morți pe cîmpurile bulgare.

Sîmbătă s'a sărbătorit hramul bisericii „Ziua Crucii”.

După efectuarea serviciului divin, economul Apolon Andrieș a ținut o cuvîntare, arătînd importanța zilei.

A fost de față, sărbătorindu-și patronul și societatea meseriașilor „Sf. Cruce”.

Inscrierile la examenile universitare ale facultății juridice, se primesc între 20 și 30 Septembrie inclusiv.

Examinele se vor ține cu începere de la 1 Octombrie.

Noul dirigiuitor al trupelor de operetă — anunțat în Iași — artistul V. Maximilian nu este numai un excelent artist pe care-l cunoaște publicul ieșan, dar și un valoros scriitor și psiholog. Despre lucrarea d-sale „Teatru, actor și public” se va vorbi zilele acestea în „Opinia”.

Prefectura Poliției a comunicat telegrafic direcției generale a serviciului sanitar că cei doi izolați purtători de vibrioni, care a dispărut din lazaretul din Pașcani, n'au fost găsiți în Iași.

Consistoriul superior bisericesc își va deschide ședințele în ziua de 1 Octombrie a. c.

Sîmbătă și Luni, comisiunea pentru lichidarea bonurilor de rechiziție, a vîndut cai pentru suma de 30 000 lei.

Eri a sosit un nou transport de 300 cai de la Roman.

Joi va avea loc o nouă licitație, după care vor urma alte două, Joi 19 și Marți 24 Septembrie.

Pentru ca sătenii să poată cumpăra cai, s'au dat circulări în comune pentru a le pune în vedere se asiste la licitație.

Astăzi dimineață d. N. Cananău comisarul guvernului pentru lichidarea bonurilor de rechiziție a plecat la Vaslui, pentru a asista la licitația pentru vînzarea cailor remași din rechiziție.

Un cunoscut pungaș de boznanare numit Bogdan, dăcîndu-se eri la licitația pentru vînzarea cailor, s'a strecurat în mulțime și smulgînd punga de la brîul unui țaran a luat-o la fugă pe platoul Copoului.

Mai mulți soldați lăuda-se după el au reușit să-l prindă, predîndu-l poliției.

Zilele acestea d. Parvu directorul mitropoliei va trimite d-lui C. Meisner, suma de 1941 lei 55 bani, adanați de mitropolia de Iași pentru școala de corecție pe care mitropolitul Pimen a propus să o înființeze.

Pentru facerea unui monument lui Spiru Haret, au fost împărțite preoților și la mînaștirile noastre 480 liste de subscripție.

D. colonel Broșteanu, comandantul liceului militar, a plecat în Capitală pentru a lua parte în comisiunea de admitere în liceele și gimnaziile militare.

S'a adjudecat asupra societății cooperative „Repedea”, aprovizionarea pietrișului necesar șoselei naționale Iași-Blaga pentru anul 1913—1914.

Grănicerii pichetului „Parcica” au găsit pe malul Prutului, la locul numit Cotel Framușelul cadavrul unei femei intrat în putrefacție.

Se fac cercetări pentru stabilirea identității.

Ivîndu-se noi cazuri de holeră în orașul și districtul Odessa, precum și în districtul Ismail (guvernămintul Basarabiei) cu începere de astăzi se vor aplica măsurile sanitare, pentru prevenițiile și călătorii din aceste localități.

Pentru districtul Izmail este deschis și portul Galați, pe lângă celelalte puncte de frontieră prevăzute.

Eri a fost înaintat de siguranță judecătorului de instrucție din Fălcu criminalul Toma Stelian, care acum trei ani a bătut pînă a ucis pe un copil al său, în etate de 13 ani, și apoi l-a îngropat în curtea caselor din Huși.

După săvîrșirea crimei venise în Iași unde ocupa slujba de rîndaș la azilul de bătrîne Eufrosina Balș.

Începînd de azi, orele de cancelarie la epitropia Sf. Spiridon, sunt de la 12 la 6 seara.

Școala profesională de fete „Hristache Zănescu” din Iași, care în timpul de față și-atras o atențiune deosebită, datorită conducerii pricepute și harnice a actualei direcțiuni, care a bine meritat mulțumirile părinților elevelor, a început primirea înscrierilor. Această școală, cuprinzînd un curs profesional după programa statului, dă absolvente după trei ani de frecventare cu o instrucțiune îngrijită, aducînd prin aceasta însemnate înlesniri de cheltueli și reducere de timp, părinților și elevelor.

Se plătește o mică taxă de 10 lei lunar.

Începerea cursurilor la 1 Octombrie.

Autoritățile locale au fost alarmate eri, cum că un număr de țărani din comuna Coarnele Caprei s'ar fi resculat și cu forța au arat o parte din moșie.

Alarma a fost cu altă mai mare, cu cît prin nota telefonică se cerea trimiterea de urgență, a două companii de soldați.

Directorul prefecturii județului cercetînd imediat prin telefon, a aflat că nu era vorba de cît de o mică neluțelegere și că funcționarul de la telefon redactase greșit nota telefonică.

D. dr. A. Spiț a fost telegrafic însărcinat de Direcția generală a serviciului sanitar cu combaterea epidemiei de holeră în județul Dolj.

D-sa a plecat aseară la serviciu, așa că clinica d-sale de boli de Gură, Gît, Nas și Urechii, din str. Lăpușeanu No. 18 va fi închisă pînă la întoarcerea sa.

D-ra Ortansa Păun, licențiată în litere a fost numită înlocuitoare suplinoară la școala primară No. 6 din localitate, la catedra d-nei Henriette Munteanu.

P. C. S. Arhimandritul Silvestru Ionescu, a demisionat pe ziua de 1 Octombrie de la catedrala metropolitană, urmînd a fi trimis în Canada la biserica coloniei romine din Regina Assa.

Ieromonahul Pangrați Fasolă a fost numit mare ecleziarh al mitropoliei și bisericilor Trei Erarhi și Sf. Neclui.

Predarea averii s'a făcut în zilele de 11, 12 și 13 Septembrie de către Arhimandritul Silvestru, asistat de arhidiaconul Chesarie Ștefănescu.

Astăzi s'a deschis sesiunea Curții cu Juri.

La ordinea zilei era sorocit procesul lui Al. Gr. Constantinescu, acuzat de crimă de dare foc.

Curtea era compusă din domnii: Al. Gane, președinte, Gr. Kessim și H. Mirzescu, membrii.

Lipsind mai mulți d-ni jurați, procesul s'a amînat, iar Curtea a condamnat la cîte 100 lei amendă pe jurații absenți.

Toți domnii studenți sunt invitați să se întunească Marți 17 Septembrie a. c., ora 5 p. m. în localul „Centrului studențesc” pentru a discuta chestiunea amînării examenelor.

La examenul de oficanții gradul al treilea, ce se ține la 1 Octombrie în Capitală se vor prezenta din Iași, d-nii: N. Stambolici, C. Fotiu, C. Ionescu și D. Dimitrescu.

O telegramă a direcției siguranței generale a statului, cere autorităților noastre, urmărirea și prinderea individului Dincă, evadat din arestul preventiv din Mizil.

Aflăm cu multă părere de rău încetarea din viață a d-rei Eugenia Pilescu, fiica d-lui căpitan C. Pilescu.

Inmormîntarea va avea loc mîine, condoleanțele noastre întristatei familii.

Făcîndu-se repede reparațiunile necesare, baia comunală continuă să funcționeze regulat, fără nici o întrerupere.

D. Victor Lamandi ne adresează o scrisoare cuprinzătoare în chestia plagiatului Dăscălescu, de care vorbim în altă parte a ziarului.

Vom face uz, mîine, de scrisoarea d-lui Lamandi.

Siguranța din Cernăuți, a arestat eri pe cunoscutul spărgător Moise Solomon zis și Ciopitu, urmărit de cîteva luni de agenții din Iași și care fugise în Bucovina.

El urmează a fi adus în Iași zilele acestea, pentru a fi confruntat cu tovarășii săi Dumitru Onescu și Gheorghe Damian, care au fost prinși la Iași și se află arestați la siguranță.

Ei au la activul lor trei spargerii, una făcută în strada Vovidenia, la d-na Paulina Ghelber, unde au intrat forțînd ușa și au furat bijuterii și cîteva mii lei; alta la d-na Rebeca Zaigher, în strada Sft. Lazăr și o a treia în str. Crucii no. 2, la negustorul Herșcu Avram.

„Venin Ingrozitor” cea mai recentă apariție din seria filmelor daneze prezintă un interes deosebit atît în scenariu cît și în interpretare. De o absolută originalitate, caracteristica filmelor daneze, „Venin Ingrozitor” este o splendidă desfășurare într'un gen cu totul nou și interpretarea pe care i-o dau corifeii scenelor daneze, captivează și farmecă pe spectatori.

Acest film distins, merit a fi apreciat de spectatori distincți este cuprins în noul și bogatul program al teatrului cinematografic Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, care se reprezintă astăzi seară Luni 16 Septembrie.

Sunt apoi cuprinse în noul program de astăzi seară:

Maimnele, vederi foarte interesante după natură.

Gelozia comerciantului. Film comic cu o superbă luscenare. Ce se poate face dintr'o bucată de hirtie. Strada fermecată, scene comice fantastice.

Un duel monstru, scene comice.

Mercuri 18 Septembrie 1913, reprezentație extra-ordinară dată de artiștii Teatrului Național, din îndemnul d-lui Alexandru Stroja, prefectul Poliției, pentru ajutorarea familiilor oștenilor ieșani mobilizați și încetați din viață.

Joi 19 Sep. program nou cinematografic: Insulta, dramă—Willy om de onoare, etc.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opinieii”

Serviciul Telegrafic Evenimentele din Balcani

— Atrocități albaneze — Grecii ocupă Corița — Înaintarea armatelor sîrbești.

Belgrad. — Albanezii au comis numeroase atrocități în satele ce le au ocupat în plasa Reka.

Ei au distrus bisericile și obiectele cultului, transformînd bisericile din Belitza și din Sienitza în moschee, după ce au jefuit sau distrus tot ce au găsit în ele. Populațiunea creștină a fugit; cea mai mare parte s'a adăpostit la Gostivar.

Apariția armatei sîrbești a fost aclamată cu cea mai mare bucurie. Fugarii s'au înapoiat la vetrele lor.

Corița. — Sîrbi au părăsit azi dimineață întregul teritoriu situat între lacul Prespa pînă la satul Cusko, situat la o înălțime de 1537 metri.

Trupele grecești au ocupat numai de cît jînțul părăsit de Sîrbi.

Belgrad. — Biroul Presei declară neadevurate știrile privitoare la acte contra disciplinei din partea rezerviștilor convocaj.

Biroul Presei telegrafiază că, după raportul oficial, armata a petrecut noaptea în pozițiunile sale, în fața localității Rissan care a fost ocupată azi dimineață.

Presa Germană și evenimentele din Balcani

Berlin. — „Gazeta din Germania de Nord” zice că în timpul ultimelor săptămîni, dificultățile bulgaroturce au fost înlocuite cu cele albanosîrbe și turco-grecești. Măsurile Serviciului în contra Albanezilor sunt acutualmente mai mult măsuri de poliție decît politice, spre a restabili situația și a asigura granița.

Guvernele străine arată rezervă, pînă la o nouă ordine; dar se poate conchide din declarațiunile europene că pretutundeni se speră că Serbia va întrebuița libertatea sa de acțiune în mod moderat.

O dezmințire

— Conrad von Hoetzendorf rămîne la postul său —

Viena. — „Neue Wiener Tagblatt” a primit o telegramă de la d. general Conrad von Hoetzendorf, șef al statului major, spunînd că zvonurile privitoare la retragerea sa sunt fără teme.

INTREVEDERE

Londra. — Agenția Reuter află că regele Greciei a avut cu Sir Grey o convorbire despre chestiile balcanice.

Bulgaria și intrigile rusești

— Oficiul „Mir” atacă presa rusă și sîrbă —

Sofia. — În privința noilor știri răspîndite de ziarele rusești, privitor la o pretinsă alianță austro-bulgară și la situația amenințătoare a Bulgariei, ziarul „Mir” declară că cea mai mare parte din ziarele rusești sînt pline de intrigi și inven-

Turneul Companiei
Lirice Romine
GRIGORIU
— de Operă și Operetă —
Va juca în stagiunea de Iarnă 1913
Un ciclu de 20 Reprezentații
Serale și 3 Matineuri
PENTRU DESCHIDEREA STAGIUNEI
Se va juca
Vineri 20 Septembrie 1913
AUGUSTIN
Biletele la Agenția „Thalia” Th P. Maximovici.

Buletinul Direcțiunei Sanitare

București. — Iată buletinul de azi despre mersul holerei:

Jud. Argeș. — 1 comună contaminată, 10 bolnavi vechi, 2 noi, 11 rămași.
Pitești-spital, 1 vechiu, 1 rămas.

Jud. Brăila. — 14 comuni, 12 cazuri noi, 5 morți, 87 bolnavi vechi, 83 rămași.

Brăila-lazaret, 10 bolnavi vechi, 1 vindecat, rămași 9.

Jud. Buzeu. — 2 comune, 13 cazuri vechi, 3 morți, ramași 12.

Constanța, 10 comune, 16 bolnavi.

Jud. Covurlui. — Galați-spital, 2 cazuri noi, 1 mort, 1 rămas.

Jud. Dolj. — 60 comuni, 67 cazuri noi, 37 morți, 7 însănătoșiți, 307 bolnavi vechi.

Craiova-spital, 5 vindecați.
Jud. Gorj. — 2 comune, 2 bolnavi vechi, 1 nou, morți 1, 2 rămași.

În lazaretul Tg.-Jiu. — un bolnav vechi.

(Situația de aci n'a sosit încă).

Jud. Ialomița. — 21 comune, 11 cazuri noi, 91 bolnavi vechi, 40 morți, 1 vindecat.

Calarași-spital, 3 bolnavi vechi, 2 vindecați.

Jud. Ilfov. — 2 comune 4 bolnavi vechi.

București-Colentina, 3 bolnavi vechi, 3 rămași.

Olteneța-spital, 2 bolnavi vechi, 2 rămași.

Jud. Mehedinți. — 10 comune, 30 bolnavi vechi, 30 rămași.

T. Severin spital — 7 bolnavi, 3 cazuri noi, 3 morți, 2 vindecați, 2 rămași.

Jud. Muscel. — 1 comună, un bolnav vechiu.

(Situația de aci n'a sosit încă).

Jud. Olt — 6 comune, 27 bolnavi vechi, 2 bolnavi noi, 4 vindecați, rămași 104.

Slatina-spital — 4 bolnavi, 4 rămași.

Jud. Prahova. — 5 comune, 1 bolnav vechiu, 10 cazuri noi, 2 morți, 2 rămași.

Jud. Putna. — 1 comună, 1 nou.

Focșani-spital 1 bolnav.

Jud. R. Sarat — 8 comune, 31 bolnavi vechi, 4 noi, morți 1.

R. Sarat-spital 1 bolnav vechi.

Jud. Romanși. — 20 comune, 177 bolnavi vechi, 11 noi, 5 morți, rămași 169.

Caracal-spital — 59 vechi, 2 noi, 4 morți, rămași 63.

Jud. Suceava. — 1 comună, 1 bolnav.

Jud. Tecuciu. — 1 comună, un caz vechiu, 1 rămas.

Jud. Teleorman. — 38 comune 264 vechi.

(Buletinul de azi n'a sosit).

Turnul-Măgurele — 5 vechi, 1 vindecat, 5 rămași.

Jud. Tulcea. — 1 comună, 1 vechi, 1 vindecat.

Jud. Tutova. — Birlad, 4 vechi, 4 rămași.

Jud. R. Vilcea. — 5 comune, 15 vechi, 15 rămași.

R. Vilcea. — Spital, 1 vechiu.

Jud. Vlașca. — 9 comune, 55 vechi, 8 noi, 7 morți, 3 vindecați.

Giurgiu — Spital 2 vechi, 1 vindecat.

Teritoriul nou. — 2 comune, 12 vechi, 5 noi, 5 morți, vindecați 8.

Total 217 comune. 1244 cazuri vechi, 149 noi, 89 morți, 30 vindecați, 1274 rămași.

Oloiu de vâpsit pur

calitate superioară. 1 leu kilogramul. Frații Bachstetz, magazin de fererii str. de sus.

Allemande

Strada Sft. Andrei 52.

BAZARUL DE VANZARE al produselor industriei naționale

Iași. — Strada Stefan cel Mare No. 13 — Iași

Mare depozit complet asortat cu toate
produsele următoarelor fabrici.

„Țesătura” — Iași

Societate anonimă

Tot soiul de Țesături de bumbac, uniforme școlare, doguri, diverse americi, chifoane, barcheturi, Pinză de casă.

Malteză, zefiruri, ațică, pânză pentru cizmari.

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile” — Iași

Șireturi pentru ghete, șireturi pentru rochii de bumbac și lână, sutase de bumbac, lână și mătăasă. Urechii de piele și cisme. Bețe tricolore și fașe de Botez. Fitul de iampă și de scaparat. Bețe pentru covoare. Șireturi de metal, șireturi pentru haine de bumbac și lână, negre și colorate. Șireturi de corsete. Chingi pentru tapițeri și chingi gata cu câțărâmi pentru cai.

„MOLDOVA”

Societate anonimă

pentru industrie de tricotaje — Iași

Flanele
Ciorapi
Costume pentru Copii

„DOROBANȚUL”

Fabrica Națională de produse textile

Max I. Schapira — Ploești

Postavuri, Pături militare, Postavuri și Pături de comerț, Dimie, Flanele de Brașov, etc.

Fabrica „Carmen Sylva” Iași

Parfumuri, Săpunuri de toalete și Eau de Cologne

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

SĂLURI DE LÂNĂ

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

I A Ș I

ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ ÎNCREDERE

Primește orice lucrări tipografice.

Executare constiincioasă. Preturi modeste

7 ANI DE SUCCES 7

CINEMATOGRAFUL

PATHE FRERES

SALA CIRCULUI SIDOLI

Reprezentatii în fie-care seară la orele 9

Duminicile, Sâmbetele și Serbătorile

MATINEURI LA 3 ORA

La reprezentațiile noastre iau parte toți corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Copenhaga, Viena, Roma, Milano etc. ca Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etievant, Sully, Alexandre, Robin, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, etc. etc.

FILME DE POPULARIZARE ȘTIINȚIFICĂ

Excursiuni prin cele mai pitorești regiuni din întregul univers

TOATE SPORTURILE MODERNE

VULGARIZAREA INDUSTRIILOR

Mănevrele amateilor pe uscat și pe mare

INVENȚILE ȘI NOILE DESCOPERIRI

Pathé-Journal și Eclair-Journal

Ziarele însuflețite care ne arată în fiecare săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varietate, redare cinematografică a scrierilor autorilor celebri, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ȘI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Trajan, anume aranjată pentru Reprezentații cinematografice.

7 ANI DE SUCCES 7

OPINIA

Organul partidului

Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEȘTE ANUNCIURI ȘI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a și a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAȚIEI ZIARULUI

OPINIA

17, STRADA GH. MARZESCU, 17.